

Učitel matematiky

Klokan '95

Učitel matematiky, Vol. 4 (1996), No. 2, 102–110

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/151455>

Terms of use:

© Jednota českých matematiků a fyziků, 1996

Institute of Mathematics of the Czech Academy of Sciences provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This document has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://dml.cz>

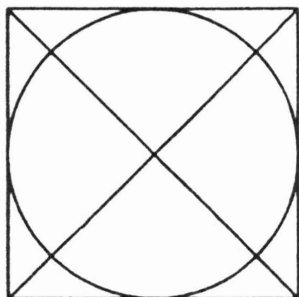
KLOKAN '95

(Pokračování z minulého čísla)

Kategorie KADET

(odpovídá 7. a 8. ročníku ZŠ)

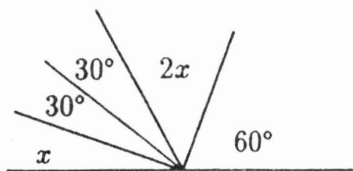
- Soutěž Klokán trvá 75 minut. Kolik minut průměrně připadá na vyřešení jedné otázky?
A) 1 1/2   B) 2   C) 2 1/2   D) 3   E) žádná z možností
- Jaký geometrický obrazec se nenachází na obrázku?

- kruh
- čtverec
- pravoúhlý trojúhelník
- rovnoramenný trojúhelník
- rovnostanný trojúhelník

- Čemu se rovná výraz $1 \times 9 \times 9 \times 5 - (1 + 9 + 9 + 5)$?
A) 0   B) 381   C) 481   D) 429   E) 995
- Kterou z následujících poloh písmene K nelze získat jeho otáčením v rovině?
A)   B)   C)   D)   E)
- Všetchna celá čísla od 1 do 1995 střídavě odčítáme a přičítáme: $1 - 2 + 3 - 4 + 5 - 6 + \dots + 1993 + -1994 + 1995$. Jaký je výsledek?
A) 997   B) 1995   C) 998   D) 0   E) -997
- Jaký úhel svírají ručičky na hodinách v 1 h 30 min?
A) 180° B) 120° C) 130° D) 150° E) 135°
- Petr má za úkol narysovat dvě kružnice o poloměrech 6 cm a 8 cm s jedním společným bodem. Petr ví, že to lze provést dvěma způsoby. Jaké jsou vzdálenosti středů kružnic v těchto dvou případech?
A) 3 cm, 4 cm   B) 2 cm, 8 cm   C) 2 cm, 14 cm   D) 6 cm, 8 cm
E) 6 cm, 4 cm

8. Vlak délky 1 km jede rychlostí 1 km/h a projíždí tunelem dlouhým 1 km . Kolik času uplyne od okamžiku vjezdu lokomotivy do tunelu do okamžiku výjezdu posledního vagónu z tunelu?
- A) 1 h B) $1\text{ h } 30\text{ min}$ C) 2 h D) 3 h E) $1/2\text{ h}$
9. Jaká je velikost úhlu x vyznačeného na obrázku?

- A) 20° B) 22° C) 24°
D) 26° E) 28°

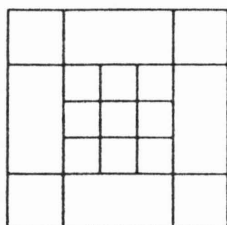
10. Jaké z následujících čísel je nejmenší?
- A) 19^{95} B) 95^{19} C) 1^{995} D) 19×95 E) $(-1995)^2$
11. Strom vysoký 8 m byl větrem zlomen tak, že se jeho vrchol dotýká země 4 m od kmene. V jaké výšce byl strom zlomen?
- A) 1 m B) 2 m C) 3 m D) 4 m E) 5 m
12. Jaký je poměr mezi obvodem vyšrafované části kruhu a obvodem celého kruhu?

- A) $3/4$ B) $(4 + \pi)/4\pi$ C) $4\pi/(4 + \pi)$ D) $(4 + \pi)/2\pi$ E) $1/4$

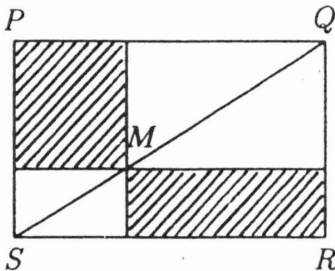
13. Po dvou zlevněních, vždy o 20% , stojí halenka 320 Kč . Jaká byla původní cena halenky?
- A) 204 Kč B) 400 Kč C) 448 Kč D) 500 Kč E) 533 Kč
14. Průměrný věk 9 lidí sedících v jedné místnosti je 25 let. Průměrný věk 11 lidí ve druhé místnosti je 45 let. Jaký je průměrný věk všech osob v obou místnostech?
- A) 70 B) 36 C) 35 D) 32 E) 20

15. Kolik čtverců je zobrazeno na tomto obrázku?

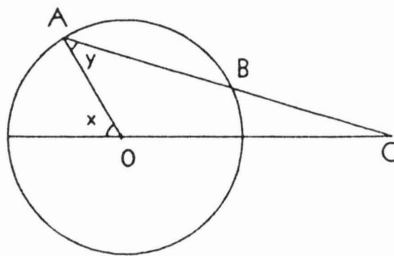

- A) 13 B) 14 C) 19 D) 21 E) 23

16. Když dám Tomovi 2 čokolády, půjčí mi kolo na 3 hodiny. Když mu dám 12 bonbónů, půjčí mi ho na 2 hodiny. Zítřa mu dám 1 čokoládu a 3 bonbóny. Na jak dlouho mi Tom půjčí své kolo?
- A) $1/2 h$ B) $1 h$ C) $2 h$ D) $3 h$ E) $4 h$
17. Která z vyšrafovaných částí obrazce má větší obsah?

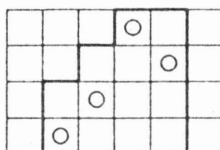

- A) levá horní
 B) pravá dolní
 C) obě mají stejný obsah
 D) obsahy jsou si rovny právě tehdy, když M je středem úhlopříčky SQ
 E) obsahy jsou si rovny, právě když $PQRS$ je čtverec
18. Hmotnost kovového kruhu o průměru 20 cm činí $2,4\text{ kg}$. Jaká je hmotnost kruhu o průměru 10 cm , který z původního kruhu vyřízneme?
- A) $1,2\text{ kg}$ B) $0,8\text{ kg}$ C) $0,6\text{ kg}$ D) $0,5\text{ kg}$ E) $0,4\text{ kg}$
19. Mirek nastavil hodinky s ručičkami na přesný čas v pondělí v poledne. Tyto hodinky se opoždují o 3 min za hodinu. Po jaké době budou hodinky ukazovat opět přesný čas?
- A) za $20 h$ B) za 10 dní C) nikdy   D) za týden   E) za rok
20. Závodu v běhu na 100 m se účastní 625 závodníků. Závodní dráha má 5 běžeckých tratí a z každého rozběhu postupuje do další soutěže vítěz, ostatní jsou vyřazeni. Jaký minimální počet rozběhů je nutný k určení vítěze závodu?
- A) 98 B) 106 C) 125 D) 126 E) 156
21. Na obrázku je bod O středem kružnice a úsečky OA a BC jsou shodné. Který z následujících vztahů platí?

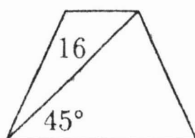

- A) $2x = 3y$ B) $x = 2y$ C) $x = y$ D) $x + y = 90^\circ$ E) $x + 2y = 180^\circ$
22. Jaký je součet cifer čísla $10^{95} - 95$?
- A) 6 B) 7 C) 108 D) 633 E) 842

23. Ve skupině osob má 40% zrakovou vadu. 70% z nich nosí brýle a zbývajících 30% kontaktní čočky. 21 osob nosí brýle. Které z následujících tvrzení je pravdivé?
- A) 45 osob má zrakovou vadu
 B) 30 osob nemá zrakovou vadu
 C) ve skupině je celkem 100 osob
 D) 10 osob nosí kontaktní čočky
 E) žádné z uvedených tvrzení není pravdivé
24. Na části šachovnice znázorněné na obrázku máme umístit čtyři figurky tak, aby v každém sloupci a v každém řádku byla právě jedna. Kolika způsoby to lze provést?

- A) 64   B) 28   C) 16   D) 8   E) 4
25. Pro libovolná dvě celá čísla X, Y zaveďme následující označení:
- $$\boxed{X} = X^4, \quad X|Y = X + Y.$$
- Čemu se rovná $\boxed{2} | \boxed{2}$?
- A) 32^4 B) 2^9 C) 2^{12} D) 2^{20} E) 2^3
26. Jaký je součet 100 čísel, která dostaneme tak, že každé číslo z množiny $\{1, 2, 3, \dots, 100\}$ postupně vynásobíme každým číslem z téže množiny (znázorni v tabulce 10×10)?
- A) 2500   B) 3025   C) 5000   D) 10100   E) žádná z možností
27. Anna koupila 3 sešity. Petr koupil 4 sešity a 10 tužek. David koupil 1 sešit a 1 tužku. Anna platila 9,60 Kč, Petr 32,80 Kč. Kolik platil David?
- A) 7,40 Kč   B) 6,50 Kč   C) 6,20 Kč   D) 5,20 Kč   E) 9,50 Kč
28. Úhlopříčka rovnoramenného lichoběžníku je dlouhá 16 cm a svírá se základnou tohoto lichoběžníku úhel 45° . Jaký je obsah tohoto lichoběžníku?

- A) 64 cm^2 B) 96 cm^2 C) 128 cm^2
 D) 132 cm^2 E) 256 cm^2

29. Přirozené číslo, v jehož zápisu v běžné desítkové soustavě se vyskytují pouze cifry 1 a 2, nazýváme číslem jednoduchým. Např. 2121, 2222 jsou čísla jednoduchá, zatímco číslo 1021 není jednoduché. Kolik je jednoduchých čísel menších než 1000000?
- A) 63   B) 64   C) 127   D) 128   E) 126
30. Jaký je největší možný počet bodů, v nichž se může protínat 8 kružnic?
- A) 25   B) 32   C) 38   D) 44   E) 56

Podle francouzského a polského originálu zpracoval:

RNDr. Petr Emanovský

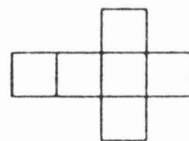
Celkový počet řešitelů v ČR: 7280

Nejlepší řešitel Jaroslav Hlinka, ZŠ, Uhelný trh 4, Praha 1 (150 bodů)

Kategorie JUNIOR

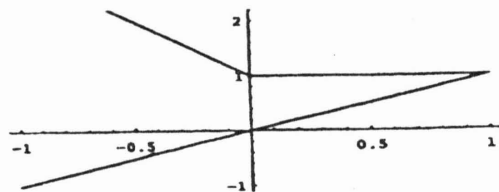
(odpovídá I. a II. ročníku středních škol)

- Posledním dnem 20. století bude:
A) 31.12.1999   B) pátek třináctého   C) 1.1.2000   D) 31.12.2000
E) 31.12.2000 na severní polokouli a 1.1.2001 na jižní polokouli
- Karolína si rozvrhla 75 minut soutěže KLOKAN takto: nechá si pětiminutovou rezervu, úlohám za 5 bodů (otázky 21.–30.) věnuje dvakrát tolik času co úlohám za 4 body (otázky 11.–20.) a na úlohy za 3 body (otázky 1.–10.) spotřebuje polovinu času věnovaného úlohám za 4 body. Jak dlouho chce Karolína řešit úlohy za 3 body?
A) 5 minut   B) 480 sekund   C) 10 minut   D) 800 sekund   E) 14 minut
- Útvar na obrázku je vytvořen ze šesti čtverců. Obvod tohoto obrazce je 6. Jaký je jeho obsah?
A) 1   B) 1,5   C) $\frac{18}{7}$ D) $\frac{54}{49}$ E) $\frac{27}{48}$
- Mějme dány body $P(-2, 0)$, $Q(0, 2)$, $R(2, 0)$. Určete rovnici přímky rovnoběžné s přímkou PQ procházející středem úsečky PR .
A) $y - x = 0$ B) $y = -x$ C) $x = 0$ D) $y + x + 2 = 0$ E) jiná
- Jaký nejmenší počet otázek musí být v soutěži KLOKAN zodpovězen, aby bylo dosaženo aspoň 100 bodů?
A) 15   B) 18   C) 21   D) 24   E) 27
- Pro jakou hodnotu parametru p mají rovnice $(p - 1)x = 1$ a $p(x - 1) = 1 - p$ týž kořen?
A) -1 B) 0 C) 1 D) 0 a 1 E) pro žádnou
- Můj otec je třikrát starší než já. Mám dva bratry, kteří mají 11 a 9 let. Můj věk je roven pětinasobku třetiny věku toho mladšího. Za kolik let bude věk našeho otce roven součtu věků jeho tří synů?
A) 10   B) 5   C) 3   D) 1   E) jiné řešení
- V dané krychli je největší vzdálenost dvou vrcholů jeden metr. Jaký je objem této krychle?
A) $\frac{\sqrt{3}}{9} m^3$ B) $1 m^3$ C) $\frac{\sqrt{2}}{4} m^3$ D) $\frac{1}{3} m^3$ E) jiné řešení
- Které z následujících čísel je největší?
A) 19^{95} B) 199^5 C) 1995   D) 5^{991} E) 59^{91}

10. Na obrázku jsou části grafů dvou funkcí v $\langle -1; 1 \rangle$. Kterých?

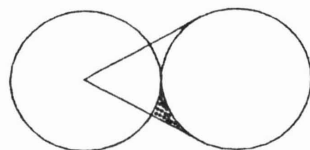
- A) $f(x) = |1 - x| - x$ a $g(x) = 1$
 B) $f(x) = |x| + |1 - x|$ a $g(x) = x$
 C) $f(x) = -2x + 1$ a $g(x) = x$
 D) $f(x) = x - |2x|$ a $g(x) = 1$
 E) jiných

11. Kolik celých čísel vyhovuje nerovnici $|1 - |x|| \leq 3$?
 A) 9   B) 8   C) 1   D) 2   E) jiné řešení
12. Výraz $\frac{a}{|a|} + \frac{b}{|b|} + \frac{c}{|c|} + \frac{abc}{|abc|}$ je definován pro všechny trojice (a, b, c) nenulových reálných čísel. Určete všechny hodnoty tohoto výrazu.
 A) $\{0\}$ B) $\{-4, 0, 4\}$ C) $\{-4, -2, 0, 2, 4\}$ D) $\{-4, -2, 2, 4\}$ E) žádné
13. Součin čísel $\sqrt[3]{4}$ a $\sqrt[4]{8}$ je roven:

- A) $\sqrt[3]{12}$ B) $2\sqrt[3]{12}$ C) $\sqrt[3]{32}$ D) $\sqrt[3]{32}$ E) $2\sqrt[3]{32}$

14. Na obrázku jsou znázorněny dva shodné kruhy o poloměru 10, které se zvnějšku dotýkají. Ze středu jednoho jsou sestrojeny tečny ke druhému. Jaký je obsah na obrázku vytečkovaného obrazce?

- A) $100(3 - \frac{1}{2}\pi)$ B) $25(2\sqrt{3} - \pi)$ C) $100\sqrt{3} - 25\pi$ D) 10   E) jiný
15. V trojúhelníku ABC je bod M středem strany BC . Určete obsah trojúhelníku ABC , jestliže $|AB| = 4$ cm, $|BC| = 6$ cm, $|AM| = 5$ cm.
 A) 15 cm²   B) 14 cm²   C) 12 cm²   D) 10 cm²   E) jiná hodnota
16. Výraz $(2x - 1)^{1995}$ lze vyjádřit ve tvaru

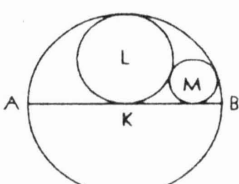
$$a_{1995}x^{1995} + a_{1994}x^{1994} + \dots + a_1x + a_0.$$

Součet koeficientů $a_{1995} + a_{1994} + \dots + a_1 + a_0$ má hodnotu:

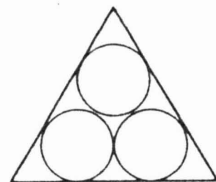
- A) 0   B) 1   C) 1995   D) -1   E) 2
17. Jestliže funkce $f(x) = \frac{cx}{2x+3}$ definovaná pro $x \neq -\frac{3}{2}$ splňuje vztah $f(f(x)) = x$ pro všechna reálná čísla $x \neq -\frac{3}{2}$, pak c má hodnotu:
 A) -3   B) $-\frac{3}{2}$ C) $\frac{3}{2}$ D) 3   E) nedostatek informací pro odpověď
18. Určete největší reálné číslo k takové, aby bylo zaručeno, že $k < r$, kde r je poloměr kružnice dotýkající se tří stran pravoúhelníku, jehož obsah je $A = 1000$ m².

- A) $k = 0$ B) $k = 1$ C) $k = 10$ D) $k = \sqrt{1000}$ E) žádné

19. Pro rovnoběžné strany lichoběžníku $ABCD$ platí: $|AB| = 40$, $|CD| = 16$. Bod P leží na AB tak, že úsečka DP rozděluje tento lichoběžník na dvě části o stejném obsahu. Určete $|AP|$.
- A) 16   B) 20   C) 28   D) 32   E) 36
20. Je-li (x, y, z) řešením soustavy rovnic $yz = -6$; $zx = 2$; $xy = -3$, pak součet $x + y + z$ je roven:
- A) 0   B) 1   C) 0 nebo 1   D) 0 nebo -1 E) 1 nebo -1
21. Žil jsem před 22. stoletími v Syrakusách, vypočítal jsem obsah úseče paraboly, zabýval jsem se hydrostatikou a mým jménem byla pojmenována spirála. Proslavil jsem se citátem „Dejte mi pevný bod a pohnu i Zemí“. Kdo jsem?
- A) Aristoteles   B) Pericles   C) Archimedes   D) Euklides   E) Apollonius
22. Která z následujících nerovnic vymezuje část roviny o největším obsahu?
- A) $|x + 1| < 1$ B) $x^2 + y^2 < 1$ C) $|x| + |y| < 1$ D) $(x - 1)^2 + (y - 2)^2 < 1$
E) $\sup(|x|, |y|) < 1$
23. Je-li $x < 0$, pak výraz $|x - \sqrt{(x - 1)^2}|$ je roven:
- A) 1   B) $1 - 2x$ C) $-2x - 1$ D) $1 + 2x$ E) $2x - 1$
24. Množinou řešení nerovnice $|x - 1| + |x + 2| < 5$ je:
- A) $\{x; -3 < x < 2\}$ B) $\{x; -1 < x < 2\}$ C) $\{x; -2 < x < 1\}$
D) $\{x; -\frac{3}{2} < x < \frac{7}{2}\}$ E) $\emptyset$
25. Jestliže m, n, p a q jsou reálná čísla a $f(x) = mx + n$ a $g(x) = px + q$, pak rovnice $f(g(x)) = g(f(x))$ má řešení:
- A) pro libovolnou volbu parametrů m, n, p, q B) pro $m = p$ a $n = q$
C) pro $mq - np = 0$ D) pro $n(1 - p) - q(1 - m) = 0$
E) pro $(1 - n)(1 - p) - (1 - q)(1 - m) = 0$
26. Na obrázku má kruh K průměr AB . Kruh L se dotýká hranice kruhu K a průměru AB v jeho středu. Kruh M se dotýká hranic kruhů K, L i průměru AB . Poměr obsahu kruhu K a obsahu kruhu M je:
-
- A) 12   B) 14   C) 16   D) 18   E) jiný
27. Nechtě c_1, c_2, c_3 jsou tři rovnoběžné tětivy ležící v jedné polovině kruhu. Vzdálenost mezi c_1 a c_2 je stejná jako vzdálenost mezi c_2 a c_3 . Délky tětiv jsou 20, 16 a 8. Poloměr kruhu je:
- A) 12   B) $4 \cdot 7^{\frac{1}{2}}$ C) $\frac{5}{3} \cdot \sqrt{65}$ D) $\frac{5}{2} \cdot \sqrt{22}$ E) zadání nestačí

28. Do trojúhelníku jsou vepsány tři kružnice dotýkající se navzájem, přičemž každá strana trojúhelníku se dotýká dvou kružnic (viz obr.). Jaký je obvod trojúhelníku, je-li poloměr každé kružnice roven 3?

- A) $36 + 9\sqrt{2}$ B) $36 + 6\sqrt{3}$ C) $36 + 9\sqrt{3}$ D) $18 + 18\sqrt{3}$ E) 45
29. Jestliže $T = \frac{2+\sqrt{3}}{\sqrt{2}+\sqrt{2+\sqrt{3}}} + \frac{2-\sqrt{3}}{\sqrt{2}-\sqrt{2-\sqrt{3}}}$, pak $T^2 =$
- A) 1   B) 2   C) $\sqrt{6}$ D) $\sqrt{5}$ E) jiné řešení
30. Zápis čísla n v desítkové soustavě se skládá ze 1995 devítek. Kolik devítek obsahuje číslo n^2 ?
- A) 0   B) 1   C) 1994   D) 1995   E) 1996

Z francouzských a polských materiálů připravil RNDr. Josef Molnár, CSc.

Celkový počet řešitelů v ČR: 2195

Nejlepší řešitel Zdena Broklová, Gymnázium Polička, (118 bodů)

Dokončení v příštím čísle

B

George Boole

V matematickém ústavu

přes celou budovu

transparent hlásí:

S booleovským svazem na věčné časy!

E. Calda